

شناسه	قانون-مقررات-رویه های اجرایی	تاریخ تهیه گزارش	1401/01/21
عنوان موضوع	بحث و بررسی در خصوص مشکلات واردات ماشین آلات معدنی		
مرجع طرح موضوع	اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی		
شرح موضوع	<p>ماده 109 و 110 آئین نامه اجرایی قانون معادن تصریح میدارد:</p> <p>ماده ۱۰۹- به منظور تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری‌های معدنی، ورود ماشین‌آلات و تجهیزات اکتشافی، استخراجی و صنعتی مورد نیاز خط تولید عملیات معدنی و صنایع معدنی که با مجوز وزارت انجام می‌شود، از پرداخت هرگونه حقوق ورودی معاف هستند.</p> <p>ماده ۱۱۰ (اصلاحی 1392/06/31) — به منظور تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری‌های معدنی، واردات ماشین‌آلات و تجهیزات اکتشافی، استخراجی و صنعتی مناسب دست دوم مورد نیاز خط تولید عملیات معدنی با تأیید سازمان ملی استاندارد ایران و وزارت و با رعایت ضوابط فنی، ایمنی و بهداشتی قرنطینه‌ای موضوع ماده (109) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران - م‌صوب 1389 - مجاز است. با تشخیص وزارت، مقررات موضوع آیین‌نامه ضوابط فنی واردات خودرو در این خصوص لازم‌الرعایه نیست.</p> <p>از سوی دیگر ضوابط و شرایط ابلاغی در خصوص ورود ماشین‌آلات بخش معدن، واردات ماشین‌آلات را منوط به استخراج بالای 100 هزار تن در سال معادن نموده است و بدین ترتیب بسیاری از واحدهای کوچک و متوسط مشمول استفاده از آئین نامه نشده و این موضوع واحدهای معدنی را دچار مشکلات متعدد نموده است.</p>		
ایرادات و مشکلات مطروحه	<ul style="list-style-type: none"> - عدم توانایی تولیدکنندگان داخلی در تامین نیازهای داخل از لحاظ کمی، کیفی و قیمت بالای ماشین‌آلات تولید شده توسط تولیدکنندگان داخلی - در صدور بخشنامه واردات ماشین‌آلات معدنی صرفاً به واحدهای بزرگ از لحاظ حجم استخراج توجه شده است. - ماشین‌آلات فرسوده موجود زمینه‌های نگهداری و تعمیرات بالا، کارایی پایین و ... را برای واحدهای تولیدی فراهم مینماید. 		
جمع‌بندی جلسه کارگروه تخصصی (کارشناسی) به تاریخ 1401/01/21	<p>به منظور بررسی موضوع جلسه ای مشترک با نمایندگان سازمان صمت استان، استانداری، رئیس کمیسیون معدن و دو تن از اعضای هیئت رئیسه اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی تشکیل و موضوع مورد بررسی قرار گرفت:</p> <p>آقای همیتیان سرپرست شورا: بحث جلسه در خصوص یکی از مشکلات و چالش‌های حوزه معدن در ارتباط با واردات ماشین‌آلات می‌باشد. متأسفانه وجود قوانین و مقررات سختگیرانه نظیر از میزان استخراج بالای 100 هزار تن در سال مشکلات عدیده ای را جهت وارد کردن ماشین‌آلات برای واحدهای معدنی استان ایجاد نموده است. در صورتی که</p>		

فرم گزارش کارشناسی

(پیوست شماره 1) دستورالعمل تشکیل و نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی

بسیاری از واحدهای کوچک تر، فعالیتهای مهم تر و نقش پررنگ تری در رونق بخشی اقتصاد کشور را دارند. لذا لازم است ملاکها مورد بازبینی قرار گیرد.

متاسفانه وجود ماشین آلات فرسوده و مستهلک، باعث ایجاد مشکلاتی اعم از ضرر به محیط زیست و مصرف بیش از اندازه سوخت، هزینه تعمیر و نگهداری بالا و ... را به همراه دارند.

لازم به ذکر است بحث تخصیص ارز در وارد کردن ماشین آلات حائز اهمیت می باشد. بنا به فرمایشات مقام معظم رهبری مبنی بر تولید و اشتغال زایی، می بایست در برنامه بودجه جایگاه بخصوص و بودجه ی تعریف شده برای بخش معدن صورت بگیرد. لذا می بایست با مجمع نمایندگان مذاکره ای مبنی بر طرح مباحثی در قانون که زمینه ساز دلگرمی و حمایت بخش تولید را به همراه داشته باشد صورت پذیرد تا بخش بزرگی از دغدغه های معدن کاران برطرف شده و امکان پایداری تعهدات برای این بخش وجود داشته باشد.

آقای صالحیان عضو هیئت رئیسه اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی: ایشان با اشاره به یکی از فعالیتهای متمرکز در اوایل پیروزی انقلاب مبنی بر آمارگیری از معدن کاران سطح استانها و برآورد ماشین آلات مورد نیاز و خرید و تهیه از طریق دولت و تحویل به معدن کاران، پیشنهاد تکرار این موضوع را داشتند.

لازم به ذکر است با بررسی واحدهای تولید کننده داخلی همانند هپکو و تیراژه مشخص گردیده است که مونتاژ ماشین آلات تولیدی آنها با وسایل متفرقه ی ساخته ی کشورهای مختلف صورت میگیرد که خود این مسئله باعث بالا بودن قیمت ماشین آلات این شرکتها گردیده است، لذا معدن کاران داخلی استقبالی از این ماشین آلات نمی کنند. از این جهت درخواست اصلاح آیین نامه سقف استخراج سالانه برای معادن را داریم. لازم به ذکر است که این درخواست قبلا طی مکاتبه ای با آقای قاسمی نیز صورت گرفته است لیکن منتج به نتیجه نشده است.

از طرفی شرکتهایی اقدام به وارد کردن ماشین آلات سنگین با قیمتهایی بسیار مناسب کرده اند که اختلاف زیادی با قیمتهای بازار داخلی دارند.

در حال حاضر نسبت به سالهای گذشته تهیه و تامین ماشین آلات بسیار سخت شده است. به شکلی که تحریم سازنده های داخلی را تحت تاثیر بیشتری قرار داده است و آنها قادر به پاسخگویی نیاز کشور نمی باشند. (تحریم قطعات اصل) از این رو تولید کنندگان با قطعات چینی مونتاژ انجام داده که متاسفانه مورد استقبال معدن کاران قرار نمی گیرد.

بخش معدن استان موتور محرکه قوی برای صنایع دیگر می باشد از این رو می بایست این بخش مورد توجه ویژه قرار گیرد.

گزارشی از سوی گمرکات رسیده است مبنی بر ورود ماشین آلات مورد نیاز معدنی در گمرک از طریق افرادی که عاملین حوزه معدن نیستند و از طریق افراد متفرقه وارد شده است. و با قیمتهای بالا در اختیار معدنکاران قرار میدهند. گفتنی است ورود ماشین آلات به صورت کلی از برند بخصوصی باعث تحریم آن شرکت شده؛ لذا اجازه وارد کردن ماشین آلات از طریق خود معدنکاران باعث جلوگیری از تحریم شرکت و برند بخصوصی خواهد شد.

از طرفی میزان مصرف سوخت ماشین آلات جدید بسیار پایین بوده و باعث سود دهی در بخش انرژی سوزی برای دولت خواهد داشت و قابل ذکر است میزان بهره بری ماشین آلات جدید به نسبت بسیار بالاتر از ماشین آلات فرسوده می باشد.

پیشرفت ماشین آلات معدنی به قدری زیاد می باشد که ماشین آلات معدنی موجود در معادن جز ماشین آلات دسته اول معادن محسوب می شوند و با ورود ماشین آلات و تجهیزات مانع ایجاد ضایعات مواد معدنی خواهیم شد . مشکل دیگری که گریبان گیر معدن کاران در بخش مشاغل سخت و زیان آور شده است ، استفاده از ماشین آلات فرسوده و عدم استانداردهای لازمه ی ماشین آلات ، باعث وجود کارگران مشمول مساعل سخت و زیان آور شده است لذا می بایست ماشین آلات به روزتر با استانداردهای لازمه وارد معادن گردد تا رانندگان با مشکلات بدنی کمتری به کار با آنها ادامه دهند .

آقای علوی رئیس کمیسیون معدن: ماشین الات جدید از سطح ایمنی بالایی برخوردار هستند و کاربا آنها برای رانندگان بسیار آسان می باشد و میزان سوخت مصرفی این دستگاهها بسیار پایین بوده و وزن آنها به مراتب خیلی پایین تر می باشد. لازم به ذکر است که هزینه حمل بار در سطح کشور با ماشین آلات فرسوده بسیار بالا و نوسان قیمت روزانه را در پی دارد .

در خصوص واگذاری ماشین آلات مورد نیاز :

2- مقایسه معدن ها بر اساس حجم استخراج کار ناعادلانه است . زیرا استخراج زیاد از معادن برای بعضی از واحد ها مستلزم ورود ماشین آلات با هزینه های گزاف می باشد که در توان بسیاری از معدن کاران نمی باشد. از این روی ظرفیت نباید مورد مبنا قرار بگیرد .

3- تشخیص و مجوز وارد کردن ماشین آلات باید در استان شکل بگیرد و با روشهایی از قبیل نصب دستگاه جی پی اس بر روی ماشین آلات معادن مکان رصد فعالیت ماشین آلات صورت بگیرد و خوشبختانه این زیر ساخت در کشور فعال و قابل بهره برداری می باشد و نصب و استفاده از این امکان مهر تأیید بر فعالیت معادن می باشد . (پیشنهاد در سطح کلان صورت بگیرد .) لذا با بازرسی های دوره ای می تواند وضعیت فعالیت ماشین آلات در معادن را مشخص کند .

4- عدم واگذاری اسناد ماشین آلات به غیر می تواند تضمین استفاده بهینه از ماشین آلات در معادن باشد . نگاه به ماشین آلات سنگین ، باید نگاه ماشین آلات تولید کننده باشد . و عدم سیاستگذاری درست به جای استفاده درست و به جا از ماشین آلات سنگین ، متاسفانه دست خوش بازار دلالی شده است . و اگر قرار بر بهره برداری از سود این بخش از تجارت است ، اجازه دهیم معدن کاران به این سود و بهره برداری دستیابی داشته باشند . تا کمکی به توسعه اقتصادی گردد . هر چند که فی الواقع سود چندانی نصیب معدنکاران در این بخش نخواهد شد . (هزینه تعمیر ماشین آلات قدیمی بسیار کمرشکن می باشد و با وجود هزینه های تعمیر ، باز هم کارکرد مناسبی را در پی نخواهد داشت)

فرم گزارش کارشناسی

(پیوست شماره 1) دستورالعمل تشکیل و نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی

گفتنی است که قطعات ماشین آلات موجود مونتاژ داخل (شرکت های دانش بنیان) هر کدام ساخت کشورهای متفرقه می باشد که در عملکرد دستگاه بسیار اثر گذار بوده و کارایی مناسبی را در پی نخواهد داشت ، از این رو درخواست مانع زدایی ورود ماشین آلات به روزتر و سالم تر را داریم .
وارد کردن ماشین آلات از طریق خود دولت ، کمک بسیار زیادی در میزان سوخت ماشین آلات می شود و باعث افزایش راندمان تولید و بهره وری بالاتر می گردد .

آقای علیخانی معاونت معادن سازمان صمت استان: با توجه به قوانین وضع شده از سوی وزارتخانه و جمع آوری پیشنهادات و نظرات از سطح استانها ، به یک دستورالعمل ورود ماشین آلات مبنی بر کف استخراج معادن جهت وارد کردن ماشین آلات مورد نیاز رسید و و با در نظر گرفتن اشلی برای مواد معدنی طبق آیین نامه ی قانون معادن ، مواد را به گروه های 1 ، 2 ، 3 و پنج که تا بیش از 100 هزار تن ظرفیت سالانه ، و گروه های چهار که سنگهای تزئینی هستند بیش از 3000 تن و گروه های شش هم که گروه فلزی می باشند بیش از 10000 تن ، دسته بندی کردند و از طرفی با پیگیری های مداوم برای برخی از مواد نظیر باریت، مرمر و... ، معدنی که با ظرفیت پایین تر و شرایط سخت تر فعالیت دارند استثنائاتی قائل شده و کف استخراج 1500 تن قراردادند .

از آنجایی که بیشترین معادن استخراج استان ما ، معادن گچ و نمک هستند. و بقیه معادن استان معادن ، ماسه ، سنگ لاشه ، گچ ، نمک ، آهک ، زئولیت و خاک صنعتی می باشد، این قانون شامل تعداد انگشت شماری از معادن می شود. لازم به ذکر است با توجه به اینکه بعضی از معادن مشمول قانون استخراج میشده اند و با پیگیری های مداوم برای معدنی که مشمول آئین نامه بودند ، بازهم امکان مجوز ماشین آلات از سوی دولت برای آنها صورت نگرفته است . و گاه با الزام غیر رسمی از سوی دولت جهت خرید از تولید کنندگان داخلی پیش می آید . 30٪ تهیه با خود معدن کاران و 70٪ مجوز ورود ماشین آلات مورد نیاز را دارند .

گفتنی است ماشین آلات موجود در معادن سطح استان ، ماشین آلاتی هستند که از سالیان دور وارد کشور شده و با سابقه بالا در حال فعالیت هستند و از آنجایی که در جهت رشد اقتصادی ، برای بخش معدن استان 12.5 درصد در نظر گرفته شده است ، یکی از محورهای رشد اقتصادی این بخش ، پیشنهاد ایجاد بهره وری و نوسازی ماشین آلات معدنی داده و در ادامه ، جهت تحقق آن دو راهکار ارائه گردید :

1- وام هایی که در سفر استانی رئیس جمهور مطرح شد . که متأسفانه به علت عدم ابلاغیه از سوی دولت ، بانکها همکاری لازمه را ندارند .

2- واردات ماشین آلات براساس درخواست ها و معرفی نامه صادر شده به وزارتخانه . انتظار می رود در سال 1401 این اتفاق صورت بگیرد . و علاوه بر فروکش کردن هزینه های معادن و بهره بردار، تاثیر بسزایی در استخراج معادن به همراه دارد و با افزایش استخراج روبه رو خواهیم شد .

مراجعاتی که به شرکتهای داخلی اعم از سازنده و مونتاژ شده است ، مشخص شده است که آنها توان تحویل فوریت ماشین آلات را نداشته و به صورت پیش فروش صورت میگیرد .

فرم گزارش کارشناسی

(پیوست شماره 1) دستورالعمل تشکیل و نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی

<p>اثر گذاری تحریم به بخش معادن به مراتب پایین تر از بخش های دیگر بوده است . و شاید بتوان گفت توانمند تر شده اند . می بایست به ماشین آلات معادن با نگاه ماشین آلات تولیدی نگاه کرد و از آنجایی که ماشین آلات چینی از قابلیت و استاندارد های لازمه برخوردار نیستند لذا می بایست توجه ویژه ای به بخش معدن شود و آقای استاندار هم در جریان این موضوع می باشد .</p> <p>پیشنهاد :</p> <p>پیشنهاد میگردد آئین نامه ضوابط و شرایط ورود ماشین آلات بخش معدن اصلاح گردد و این موضوع به کمیته های استانی تفویض اختیار گردد تا هم مشمولین بدون بروکراسی اداری طولانی بتوانند نسبت به واردات ماشین آلات اقدام نموده و هم واحدهای کوچک و متوسط با نظارت کمیته استانی و در راستای توسعه نسبت به واردات ماشین آلات اقدام نمایند.</p>	
<p>پیشنهاد میگردد آئین نامه ضوابط و شرایط ورود ماشین آلات بخش معدن اصلاح گردد و این موضوع به کمیته های استانی تفویض اختیار گردد تا هم مشمولین بدون بروکراسی اداری طولانی بتوانند نسبت به واردات ماشین آلات اقدام نموده و هم واحدهای کوچک و متوسط با نظارت کمیته استانی و در راستای توسعه نسبت به واردات ماشین آلات اقدام نمایند.</p>	<p>پیشنهادات</p>
<p>– ماده 109 و 110 آئین نامه اجرایی قانون معادن – ضوابط و شرایط ورود ماشین آلات معدنی</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>